

Współpraca sektora MŚP z B+R pod kątem rozwoju potencjału innowacyjnego sektora MŚP w województwie mazowieckim

dr Michał Klepka

Współpraca - formy

Nieformalne spotkania

Praktyki studenckie

...

...

Zamawiane prace dyplomowe

Sponsoring uczelni

...

...

Badania zlecone

...

...

Spółki spin-off

...

...

Prowadzenie wspólnego biznesu

Mazowsze liderem - projekty

- Mazowsze liderem w realizacji projektów celowych w Polsce: 76/236; 74 pow. 200 tys. Zł; 49 w JBR i PAN (nauki techniczne).
- 58% jednostek naukowych w konsorcjach naukowo-przemysłowych (79% PAN)
- Na 1274 projekty (2010-2012) NCBiR, 40% z udziałem nauki z Mazowsza (196 – uczelnie, instytuty badawcze – 159, 70% to nauki techniczne)
- Mazowsze = 41% wszystkich kontraktów z PL w ramach 7PR (40% koordynacja; 76 projektów technicznych; 1,08 projektu na instytucję (PL=0,76), nauki ścisłe = 2 projekty/institut)

Mazowsze liderem - przychody

- Średnie przychody jednostek naukowych z działalności B+R są około 2-krotnie wyższe dla Mazowsza niż dla Polski.
- Spory dochód z działalności międzynarodowej (ze sprzedaży zagranicznej wyników prac B+R oraz przychody z umów zagranicznych na wykonanie prac B+R).
- Średni poziom przychodów z działalności gospodarczej dla jednostek z Mazowsza - 2,2 mln zł (średnia PL 1,2 mln); instytuty badawcze -5,3 mln; 0,4 mln – jednostki uczelni; profil techniczny – ok.4mln zł.
- Dominująca rola Mazowsza w rankingach projektów (ilościowo i wartościowo).

Nakłady na badania

Najwyższe = b. podstawowe: śr. 4,4 mln (PAN= 10,9 mln; profil ścisły = 12,4 mln)

Najniższe = b. przemysłowe śr. 2,5 mln zł

W tym z przedsiębiorstw (Nie wiem 12%):

< **10%** (nakładów na B+R): 72,4% (PAN=87,1%)

> **10%** (nakładów): 15% jednostek

Dominacja: nauki techniczne i inżynieryjne

Brak nakładów: nauki ścisłe, przyrodnicze oraz medyczne

Dynamika: M M Ś D

Fakty w skrócie

Wielkość
firm

Współpraca z
B+R

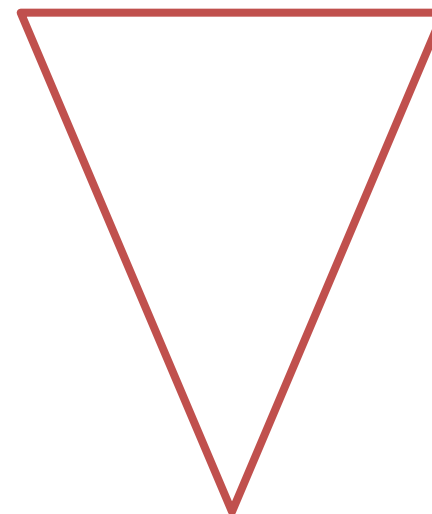
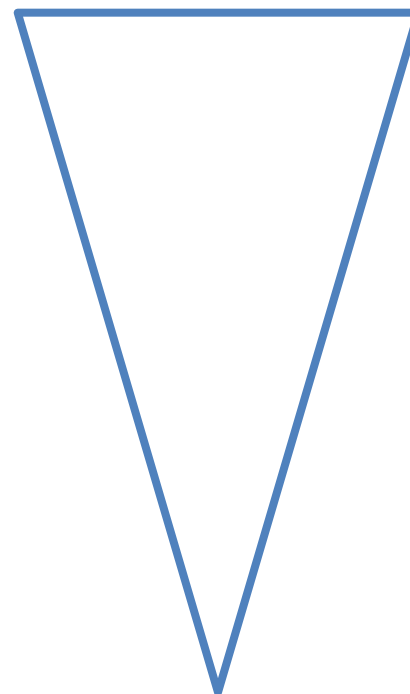
Własne B+R

Duża

Średnia

Mała

Mikro

Fakty w skrócie

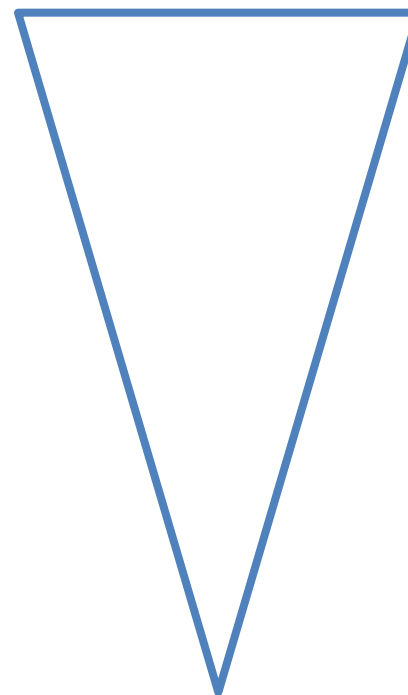
Typ B+R

Współpraca z
firmami

Instytut
badawczy

PAN

Uczelnia

Plusy ujemne

1. Uczelnie
2. Jednostki naukowe
3. PAN

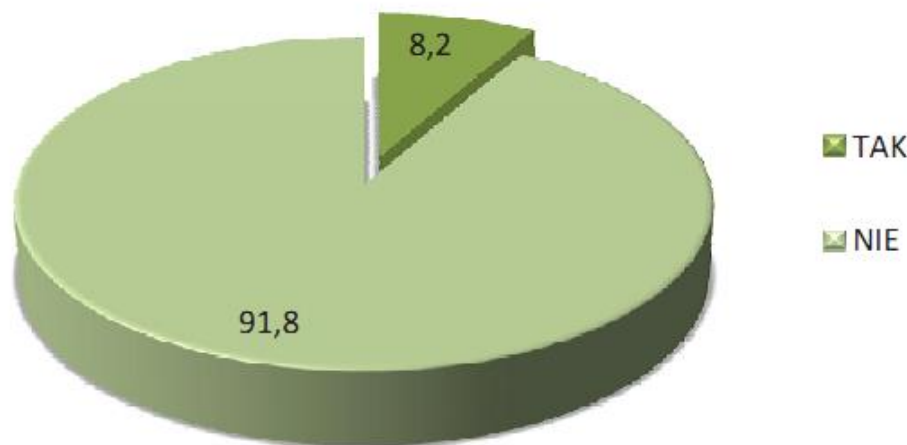

Współpraca w strategiach uczelni

- Ogólne odniesienie się do kwestii współpracy – głównie z otoczeniem zewnętrznym.
- Skierowanie uwagi na kształcenie odpowiadające na potrzeby rynku pracy.
- Współpraca z gospodarką w zakresie konstruowania programów studiów.
- Brak kwestii transferu technologii do sfery gospodarczej.
- Wzór – Politechnika Warszawska

Kooperacja MSP i B+R (n=500)

Wyjątek → branże innowacyjne (27% bez współpracy)!

Opinia o gotowości i PR uczelni

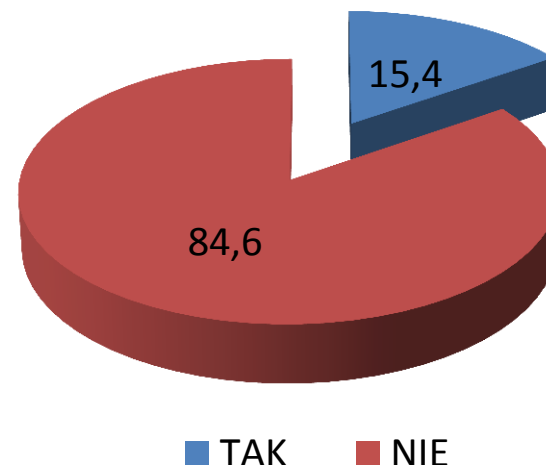
- Gotowość

Negatywnie: 19-27%

Pozytywnie: 15-20%

Trudno pow.: 56-57%

- Rozpoznawalność

Inicjatorzy i perspektywa współpracy

- **Inicjatorzy**

56,1% - firmy

24,4% - uczelnie

12,2 % - jedn. naukowa

7.3% - trudno powiedzieć

- **Perspektywa**

Pozytywna – ok. 75%

Negatywna – ok. 13%

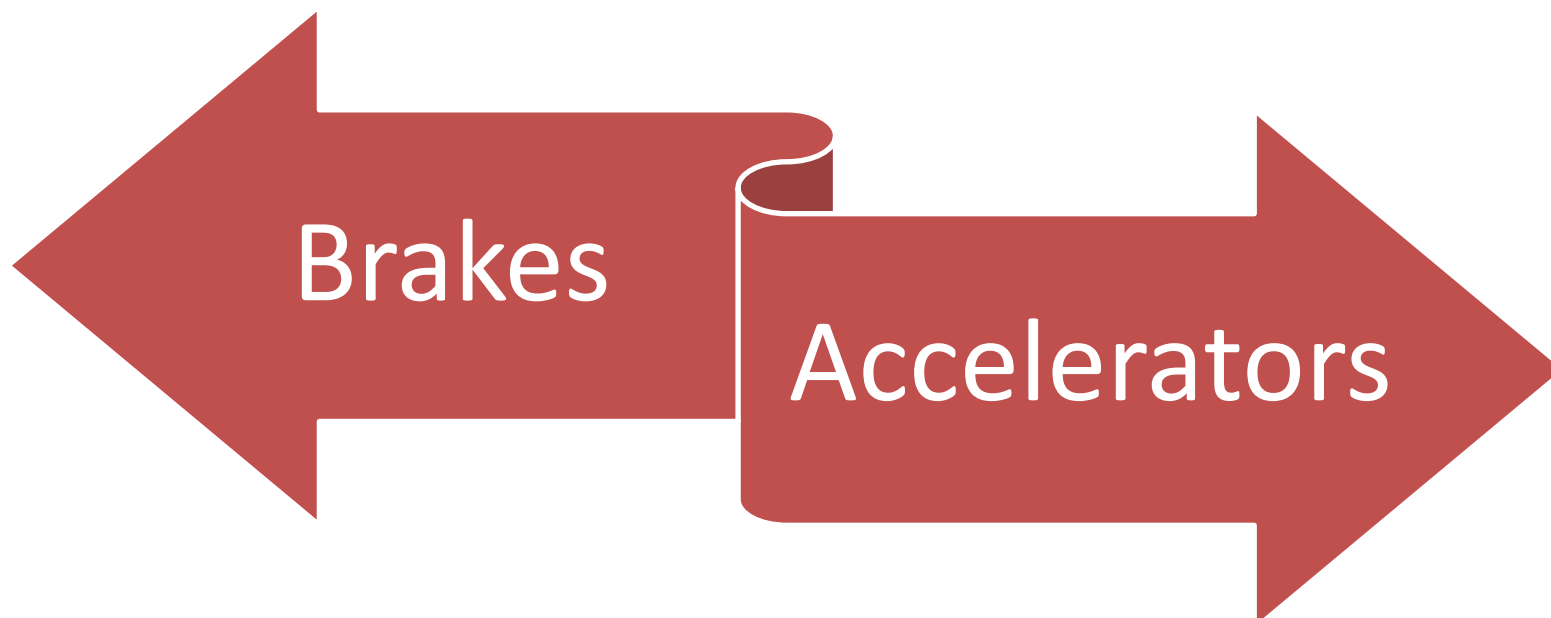
Podsumowanie

Mocne strony

- dobre nasycenie otoczenia MŚP instytucjami wsparcia innowacyjności, takimi jak parki technologiczne, instytucje B+R, ale przede wszystkim uczelnie wyższe;
- wysokie nakłady na B+R w skali kraju, co prawda skoncentrowane w dużych podmiotach, to jednak tworzące także potencjalne warunki dla innowacyjności MŚP **szczególnie współpracujących z większymi podmiotami**;
- istnienie własnego zaplecza B+R w części MŚP

Słabe strony

- słabe powiązanie MŚP ze sferą B+R
- zaplecze naukowe i B+R nie jest wyspecjalizowane we wspieraniu/współpracy innowacyjnej z określonymi branżami sektora MŚP
- brak współpracy sieciowej przy procesach innowacyjnych w układzie grupy/klastry MŚP, instytucje otoczenia, uczelnie, inne instytucje sfery B+R;

Główne bariery – optyka firm

- Biurokracja.
- Słaby przepływ informacji i brak promocji ze strony B+R.
- Brak zainteresowania ze strony przedsiębiorstw,
- brak kapitału instytucjonalnego.
- Brak optyki komercyjnej kadry zarządzającej instytucji B+R.
- Brak świadomości istniejących możliwości współpracy.
- Zbyt mały potencjał współpracy w MSP (wielkość).

Czynniki ograniczające współpracę - Foresight

- Bariera natury komunikacyjnej
- Różnice oczekiwań i wzajemne uprzedzenia
- **Bariery finansowe (patrz MSP)**
- Bariery organizacyjne
- Bariery kulturowe

Stymulanty współpracy - optyka firm

- wyczerpywanie się prostych rezerw poprawy konkurencyjności firm
- Klienci z nowymi potrzebami
- Sieci firm i korporacje kreują transfer know-how
- Internacjonalizacja gospodarek
- Środki publiczne na innowacje

A zatem Kierunek transfer wiedzy i technologii z B+R.

Czynniki sprzyjające współpracy - foresight

- Aktywność edukacyjna uczelni.
- Działania uczelni ukierunkowane na zachęcanie jej pracowników do nawiązywania współpracy.
- Działania podejmowane przez przedsiębiorstwa.
- Działania władzy publicznej stymulujące tę współpracę.
- Rozwój instytucji pośredniczących w transferze wiedzy.

Kierunki działań naprawczych (hasłowo)

Pomysły

Procedury

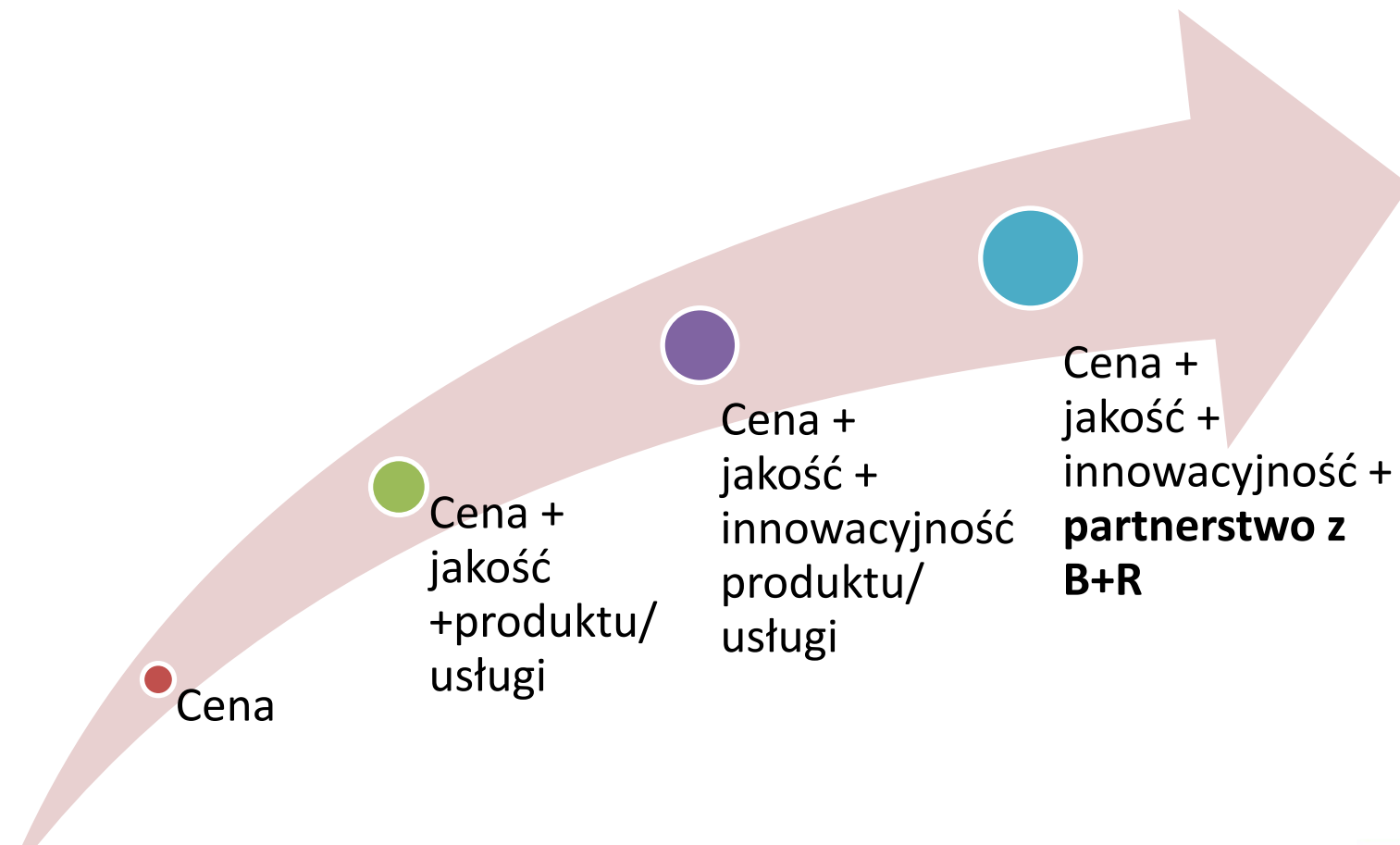
Pieniądze

Jakość „pieniędzy”

- Wspieranie sektora MŚP w zakresie poprawy dostępu do środków finansowych na działalność innowacyjną.
- Wsparcie finansowe procesu współpracy na linii nauka-biznes (środki na badania nie tylko do uczelni ale również do MSP).
- wspierać prowadzenie prac B+R w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym przez profesjonalistów czyli kadry w firmach).

Zamówienia publiczne a współpraca B+R z firmami

Pomysły (czasem spotykamy)

- Indywidualna współpraca naukowiec – firma
- Staże i praktyki studenckie
- Zatrudnianie przedstawicieli nauki w biznesie.
- Konferencje naukowe i popularnonaukowe.
- Zamawiane kierunki studiów i studia podyplomowe.
- Prowadzenie prac magisterskich i doktorskich dotyczących rzeczywistych problemów firm, branż.
- Ekspertyzy i badania na rzecz przedsiębiorców.

Pomysły (rzadko spotykamy)

- **Rozpoznanie potrzeb firm.**
- Wdrażanie narzędzi promocji nauki.
- Działanie w modelu projektowym.
- Maksymalizacja wykorzystania istniejącego potencjału: studenci, koła naukowe, badania statutowe, wyjazdy statutowe itp.
- Internacjonalizacja w każdej formie (studenci, naukowcy, administracja, partnerzy itp.).

Pomysły – myślenie w czasie przyszłym

Innowacja to zmiana:

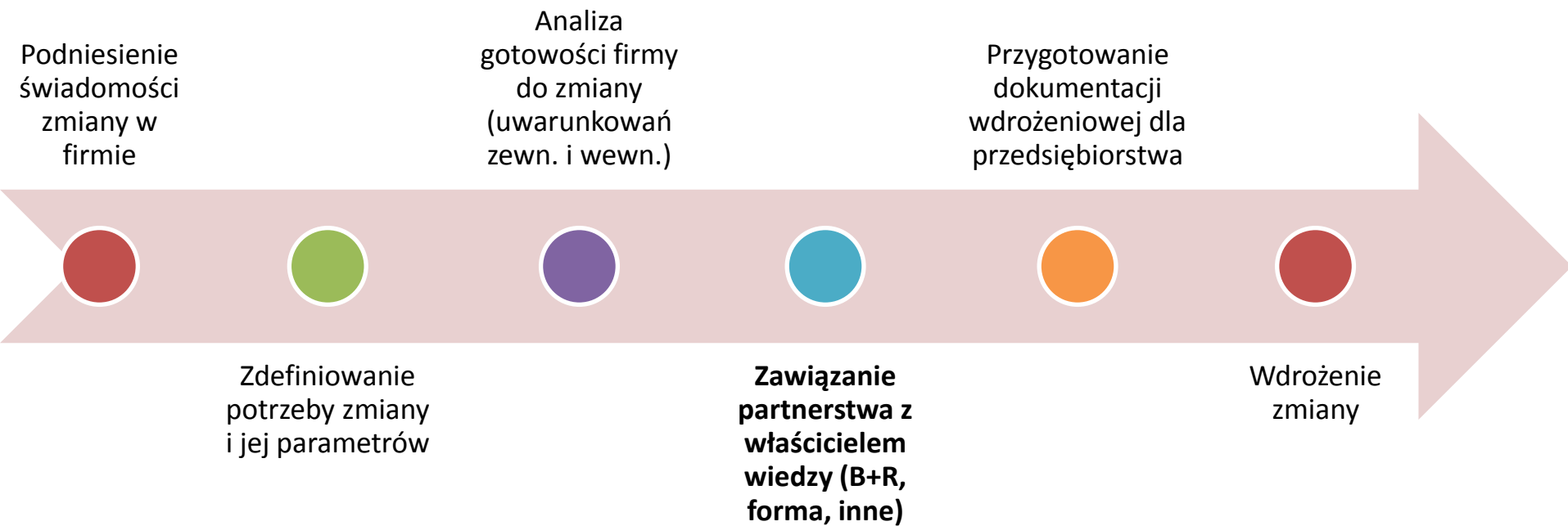
- Na lepsze
- Aby osiągnąć sukces rynkowy,

Poprzez:

- Kreowanie i wykorzystanie nowych wartości
- Umiejętne wykorzystania zasobów lokalnych (różnych) w celu oferowania rozwiązań światowych (działaj lokalnie, konkuruj globalnie)

Pomysły – trzeba się rozglądać

Pomysły – chemia z klastrami

- Połowa klastrów wskazuje instytucje B+R jako swoich członków.
- Dotychczasowa współpraca klastrów i B+R to działania miękkie, pośrednio związane z innowacjami (bądź wcale).
- Dużo miejsca na badania wdrożeniowe dla całych klastrów.
- Potencjał do kreowania „klastrowych” programów badawczych.

Procedury i po wszystkim.

Dziękuję za uwagę

dr Michał Klepka

michal@5klepek.pl

www.5klepek.pl

Kluczowa literatura

1. „Analizy potencjału innowacyjnego sektora MŚP w województwie mazowieckim. Raport Końcowy”, PSDB, Warszawa 2013.
2. „Analiza działalności B+R w regionie Mazowsza. Raport Końcowy”, PSDB Warszawa 2013.
3. „Analiza sektorów wiedzy w regionie Mazowsza w kontekście smart specialisation. Raport Końcowy”, PSDB/EPRD, Warszawa 2013.
4. „Innowacyjność przedsiębiorstw na Mazowszu oraz współpraca ze szkołami wyższymi. Raport z badania”, Projekt Foresight regionalny dla szkół wyższych Warszawy i Mazowsza „Akademickie Mazowsze 2030”, Warszawa 2012
5. Foresight „Akademickie Mazowsze 2030”. Raport końcowy, Warszawa 2012
6. „Analiza sektorów innowacyjnych w regionie Mazowsza. Raport z badania”, PSDB, Warszawa 2013
7. „Badanie w zakresie wpływu inicjatyw klastrowych z województwa mazowieckiego na kształtowanie inteligentnej specjalizacji regionu, Raport Końcowy”, PSDB/EPRD, Warszawa 2013.
8. „Analiza sektorów innowacyjnych w regionie Mazowsza .Raport Końcowy”, PSDB, Warszawa 2013.

